

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/48/2024
Identifikačné číslo spisu:	1116215322
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1116215322.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J. X. S., U., Š. XX, proti žalovaným: 1/ Z. J. T., U., D. XX, 2/ N. J. T., D. XX, U., 3/ T. X., U., Š. XX, žalovaní 1/ až 3/ zastúpení advokátskou kanceláriou SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s.r.o., Bratislava, Laurinská 3, IČO: 47 254 432, 4/ H. B., U., Š. XX, 5/ J. J. J., Y., F. XXX/XX, 6/ F. R.Á., U., K. Q. X, 7/ H. J. S., U., Š. XX, 8/ D. P. S., U., Š. XX, 9/ J. Z. W., U., Š. XX, 10/ Z. A. W., U., J. XXXX/X, 11/ H. W.Č., U., Š. XX, 12/ J. J. G., U., Š. XX, 13/ J. A., U., Š. XX, 14/ J. U., U., Š. XX, žalovaní 5/ až 14/ zastúpení advokátskou kanceláriou SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s. r. o., Bratislava, Laurinská 3, IČO: 47 254 432, 15/ B. O. S. S., O., O.-XXXX Y., T., zastúpený advokátskou kanceláriou Nosko & Partners, s. r. o., Bratislava, Podjavorinskej 2, IČO: 36 860 10, 16/ H. X., U., M. XX, 17/ J. P. X., U., Š. X, 18/ J. D. T., U., R. X, 19/ Z. J. H., Q. D., K. X, 20/ Z. D. H., Q. D., K. X, žalovaní 17/ až 20/ zastúpení advokátskou kanceláriou SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s. r. o., Bratislava, Laurinská 3, IČO: 47 254 432, 21/ J. J. I., U., J. XX, prechodne bytom S. N. XXX, 22/ Z. G. J. Y., U., U. X, 23/ G. X., U., Š. XXXX/XX, 24/ Z. J. Z. Y., U., Š.Á. XX, zastúpení advokátskou kanceláriou SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s. r. o., Bratislava, Laurinská 3, IČO: 47 254 432, 25/ R. Q., U., Š. XXX/XX, 26/ X. Q., U., W. XXXX/XX, o uloženie povinnosti zrealizovať rekonštrukciu strechy bytového domu na Špitálskej 20 v Bratislave a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/93/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2021 sp. zn. 4Co/128/2021 a proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo 16. januára 2023 č.k. 15C/93/2016-274, takto

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2021 sp. zn. 4Co/128/2021 o d m i e t a.

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo 16. januára 2023 č.k. 15C/93/2016-274 z a s t a v u j e.

Žalovanému 15/ a žalovaným 1/, 2/, 3/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14/, 15/, 18/, 19/, 20/, 21/, 25/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. októbra 2021 sp. zn. 4Co/128/2021-251 odmietol odvolanie žalobkyne proti výroku IV. uznesenia Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) z 31. mája 2021 č.k. 15C 93/2016-224, ktorým súd prvej inštancie žalovaným 1/ až 3/, 5/ až 14/, 15/, 17/ až 20/ a 24/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ako oneskorene podané podľa § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žalovaný 15/ má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% ; žalovaným 1/ až 14/ a 16/ až 26/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Okresný súd Bratislava I uznesením zo 16. januára 2023 č.k. 15C/93/2016-274 podľa §250 ods. 1 CSP zamietol sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 30. novembra 2022, č.k. 15C/93/2016-262, vydanému vyšším súdnym úradníkom, ktorým rozhodol o výške náhrady trov prvoinštančného konania žalovaných 1/ až 3/, 5/ až 14/, 17/ až 20/ a 24/ a náhrady trov prvoinštančného konania a konania pred odvolacím súdom žalovaného 15/, na ktorých zaplatenie zaviazal žalobkyňu v zmysle výroku IV. uznesenia z 31. mája 2021, č.k. 15C/93/2016-224 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2021.

3. Proti týmto uzneseniam podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňovala ustanovením § 420 písm. f) CSP, majúc za to, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa namietala, že v rozhodnutí o náhrade trov konania ako súčasť procesu odvolací súd nevzal do úvahy vecnú podstatu sporu, nedostatočne vyhodnotil skutočnosti oprávňujúce postup v zmysle § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dovolateľka žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dôvody hodné osobitného zreteľa vyhodnotil opakované konanie vedenia Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov odporujúce dobrým mravom aj zákonom, špecifikovaným v žalobe. Taktiež žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zohľadnil postavenie jej osoby ako slabšej strany. Navrhla, aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vydal rozhodnutie v zmysle § 257 CSP tak, že neprizná náhradu trov konania

3. K dovolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný 15/ a žalovaní 1/, 2/, 3/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14/, 15/, 18/, 19/, 20/, 21/, 25/, ktorí navrhli dovolanie žalobkyne odmietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2021 sp. zn. 4Co/128/2021 treba odmietnuť a dovolacie konanie o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo 16. januára 2023 č.k. 15C/93/2016-274 treba zastaviť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd uvádza:

Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. októbra 2021 sp. zn. 4Co/128/2021

5. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

6. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 121 ods. 3, 4, 5 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť, to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo žalobkyni doručené 27. decembra 2021 (doručenka na č. l. 254). Zákonná dvojmesačná lehota uplynula 27. februára 2022. Dovolanie bolo podané súdu prvej inštancie v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu (emailom) dňa 06. apríla 2023, ktoré dodatočne 14. apríla 2023 doručila súdu prvej inštancie v listinnej podobe. V spore nebolo vydané opravné uznesenie, a preto nepripadá do úvahy použitie ustanovenia § 427 ods. 1 (veta druhá) CSP.

9. Podľa § 447 písm. a) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané oneskorene.

10. Pozornosti dovolacieho súdu neušlo (a uvádza nad rámec dôvodov rozhodnutia) ani to, že dovolanie je potrebné odmietnuť aj z dôvodu, že dovolateľka nie je riadne zastúpená.

11. Podľa § 429 ods. 1, 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

12. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

13. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

14. V danom prípade odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v dovolaní napadnutom rozhodnutí z 29. októbra 2021 č.k. 4Co/128/2021-251 žalobkyňu riadne poučil o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods.1 CSP).

15. Vzhľadom k tomu, že v danej veci dovolateľka nepreukázala požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložila ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie ju vyzvou z 10. októbra 2023 podľa § 436 ods. 1 CSP z opatrnosti vyzval na odstránenie nedostatkov podania, predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ju o nutnosti

zastúpenia v dovolacom konaní advokátom a o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom, nakoľko dovolanie smeruje aj voči rozhodnutiu, v ktorom žalobkyňa nebola o povinnosti podľa § 429 CSP poučená (pozn. dovolacieho súdu, v danom prípade ide o dovolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo 16. januára 2023 č.k. 15C/93/2016-274). Dovolaiteľka predložila súdu prvej inštancie 13. novembra 2023 splnomocnenie z 09. novembra 2023 pre svoje zastupovanie v dovolacom konaní udelené advokátovi JUDr. Marekovi Morochovičovi.

16. Vzhľadom na okolnosti prípadu Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že z dôvodu nepredloženia plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie žalobkyne v dovolacom konaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2023 sp. zn. 14Co/37/2020 do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania, zostala nesplnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP a § 429 ods. 2 písm. a) CSP) a nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum (§ 470 ods. 2 CSP). Výzva súdu prvej inštancie z 10. októbra 2023 na odstránenie nedostatkov podania bola z uvedených dôvodov vo vzťahu k prvému napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu bezpredmetná.

17. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

18. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. a) CSP ako oneskorene podané a tiež podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo 16. januára 2023 č. k. 15C/93/2016-274

19. V zmysle § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

20. Podľa § 419 CSP dovolaním možno napadnúť rozhodnutia odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia „odvolacieho“ súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 CSP) alebo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa § 31 CSP) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

21. Jednou z podmienok (každého) civilného sporového konania je funkčná príslušnosť súdu. Funkčná príslušnosť súdu vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi jednotlivými článkami sústavy všeobecných súdov tak, že určuje, ktorý článok má prejednať a rozhodnúť konkrétny rovnaký spor (konkrétnu rovnakú vec). Ide o určenie, ktorý súd má uskutočniť konanie o danom riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Funkčnú príslušnosť súdu upravujú ustanovenia § 34 a § 35 CSP tak, že o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 34 CSP) a o dovolaní rozhoduje najvyšší súd (§ 35 CSP). Proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť (§ 239 ods. 1 CSP). O sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie (§ 248 CSP).

22. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým sudca súdu prvej inštancie zamietol sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Bratislava I o výške náhrady trov konania.

23. Dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (Civilný sporový poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolaní smerujúcich proti rozhodnutiu iného ako

odvolacieho súdu). So zreteľom na skutočnosť, že dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu, nie je daná funkčná príslušnosť najvyššieho súdu o ňom rozhodovať a je potrebné konanie o tomto opravnom prostriedku v zmysle citovaného § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010, č. k. IV. U'S 389/2010 -14).

24. Vzhľadom na to najvyšší súd konanie o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu súdu prvej inštancie zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.